

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlköztásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VI. évfolyam.

Szászsebes, 1902. Márczius 11.

24. szám.

Egy kis statisztika.

(Folytatás és vége.)

A megüresedett állások betöltését ezéző nyilvános pályázat kiírásával valóban olyan ritkán találkozunk, hogy ez szinte megdöbbsentő s ha ennek okát keressük, csak a sötétben tapogatódzunk és nem tudjuk a helyeset megtalálni. A pályázatok még leggyakoribbak az országos erdészeti egyesület hivatalos közlönye, az Erdészeti Lapok hirdetési rovatában, hol füzetenkint legmagasabb számítás szerint átlagban három pályázat található, miután pedig ezek a füzetek havonkint egyszer jelennek meg, ez kitenne éven át 36—40 pályázatot, de ezeknek sem vehetik mindig hasznát a pályázni óhajtok, mert a pályázati határidő rendesen rövidre van szabva s mire az köz-tudomásuvá lesz, már alig van idő a szükséges okmányok összegyűjtésére, kivált az olyan pályázónál, kitől nagy távolságban s nehéz közlekedési viszonyok mellett lakik kincstári orvos, honvéd törzsorvos vagy megyei főorvos, tehát olyan, kivel az erdészeti pályára való rátermettséget igazolni kell. Elvértve találunk még pályázatokat a hivatalos Budapesti Közlöny hirdetései között is, melyeket olvasva méltán kérdezhetjük, hogy micsoda gyakorlati hasznuk van, mikor köz-tudomás szerint ezt a lapot eltekintve egyes tisztviselőktől s talán az

árverési hirdetmények által érdekelt ügyvédek-től alig viszi valaki a kezébe.

Nyilvánvaló az előadottakból, hogy még az erdőtörvény 17 §-a alá tartozó erdőbirtokok legnagyobb részénél az üresedésbe jövő állások a nyilvános pályázat mellözésével, csak amúgy sutytyomban lesznek betöltve s ennek oka aligha másban rejlik, mint abban, hogy már helyben vannak kiszemelt kegyeltek, kiknek ilyen módon lesz a nem mindig megérdemelt állás biztosítva.

A kincstári erdőknél még csak megjárja, ha néha mellözik a pályázat kiírását, mert ezeknél rendesen fölös számban akadnak szak-iskolázott vagy szakvizsgázott ifjak, kik méltók arra, hogy rendes állomásra kineveztessenek s itt különben is a kinevezésre vonatkozó javaslatot a földmivelésügyi m. kir. ministerium felülbirálja s ez adja meg a felhatalmazást arra, hogy kik mely állásra neveztessenek ki, itt tehát szinte teljesen ki van zárva a lehetősége annak, hogy szakvizsgai bizonyítvány nélkül szükölködő egyének kineveztessenek, de vajjon a 17. § alá tartozó többi erdőknél hol az a biztos ellenörzés, a mely teljes megnyugvást nyujthat?

Mi azt hisszük, hogy ennek a türhetlen állapotnak hamarosan véget lehetne vetni, ha a kir. erdőfelügyelő urak körutjaik alkalmával figyelmüket az erdészeti altisztii személyzet minősítésére is kiterjesztenék, vagy pedig köteleznék a 17. § alá tartozó erdők birtokosait

arra, hogy alkalmazottjaikat a szakvizsgai bizonyítványnak egyidejű bemutatása mellett náluk bejelentsek s ennek minden beálló személyzetváltozás alkalmával való megtételére is köteleztessenek. Ha ez megtörténnék, a kir. erdőfelügyelőségnek módjában lenne ellenőrizni azt, hogy a törvény intézkedéseinek érvény szereztessék s felemelni tiltakozó szavát ott, hol a törvény kijátszását vagy egyenesen megsértését tapasztalná.

Nem akarjuk mi ezzel azt kívánni, hogy most nyomban valamennyi olyan erdészeti altiszt, illetve az, ki ezt az állást betöltvén, nem bír a 37 §-ban követelt képesítéssel, állásától elmozdítottassék, hanem igenis kívánatosnak tartjuk a kimondását annak, hogy ime elérkezett az ideje az erdőtörvény szigorú végrehajtásának és mostantól kezdve nem alkalmazható erdészeti altiszt állásra az olyan egyén, „ki erre való képességét a törvény-szabta kellékek megszerzésével kimutatni nem képes, azok pedig, kik a szükséges minősítés nélkül állanak szolgálatban, köteleztessenek a szakvizsgának záros határidő alatt való letételére. Elvégre is nem lehet örök időközön át tűnni azt, hogy hazánk egyik fő diszességében, az erdőkben avatatlan kezek kontárkodjanak s elérkezett a rostálásnak legfőbb ideje, melynél a tiszta szemből a polyva kiszzeleltessék.

A cikkünk alapját képező ministeri jelentésben nem találjuk nyomát annak, hogy a

vonatkozó évben hol és hányan tették le az erdői szakvizsgát, milyen volt azoknak az előtanulmányuk, vajjon hány volt közülök szakiskolás és hány olyan, ki a vizsgára csak a kimutatott 3 évi gyakorlat után bocsáttatott s mely hazai nyelven hányan vizsgáztak? Mind olyan kérdések, melyek nagyon alkalmasak a figyelem felköltésére, mert ez adná meg a tükröt annak, hogy milyen nemzedéket várhatunk a jövőben.

Nagyon érdekes lenne tudni azt is, hogy hány rendezett vadászterület van hazánkban s ezeknél hány hivatásos vadász és vadőr van alkalmazva s ezek közül hány van képesítve állásának a betöltésére.

Tudomásunk és szerzett tapasztalataink szerint a legnagyobb uradalmak vadászterületein még mindig túlnyomóan idegenből, Csehországból, Ausztriából importált vadászok vannak alkalmazásban, mi nem a legszebb fényt veti ránk, mert azt látszik tanusítani, hogy a magunk anyagából nem vagyunk képesek szükségletünket fedezni. Ha ez csakugyan így van, itt lenne ideje annak, hogy mielőbb gondoskodjunk szakértő vadászok és vadőrök kiképzéséről, nem az által, hogy egyszerűen kezükbe nyomjuk a „Vadőr“ című tankönyvet, mert hiszen bár ezt valaki elejétől végig szóról szóra megtanulja, azért bizony még nem lesz belőle sem ügyes vadász, sem szakértő vadtenyésztő, hanem igenis egy megfelelő szakiskola felállítása által, melyben az elméleti aktatás karöltve haladna a gyakorlatival.

TÁRCZA.

A fenyőfa.

Irta: Krenedits Ferencz.

(Polytatás és vége.)

Bizonyosság okaért II. György hesseni örgrófra is történik hivatkozás, ki egy ízben a Rajna melletti Triburból maga is kapott ily karácsony éjjelén termett almákat. E természetfeletti csodának merész képzelete a hitrege szárnyán ekként tovaszállva, a nép gyermeke szívében mindegyre felujult a biblíabeli első csodálatos karácsony-est és a szent éjjel sokat emlegetett ki-virágzó fáját még ma is egyre keresik, sőt némelyek úgy segitene a dolgon, hogy már sokkal előbb levág-nak egy faágat és azt vízbe állítva, heteken át gondosan ápolják, hogy az karácsonyra legalább is zöld levelet hajtson. Az erdélyi szászok Lipót-napkor orgona-ágat

tesznek vízbe, mely azután karácsonyig néha ki is virágzik, máshol ismét Andrásnapkor a leányok cseresznye-, vagy meggyfáról vágják egy-egy ágat, ezt azután az András-napi nagybőjt idején cserépbe ültetik és epedve várják annak kirügyezését, mert az lesz közülük állítólag a legboldogabb asszony, a kinek a fácskáját a szent estén több és szebb virág borítja. Ezek a fácskák voltak népünk legelső karácsonyfácskái, melyeket, ha karácsonyestéig ki nem virágoztak, a leányok, hogy a szerencse kerekét maguk felé fordíthassák — akárcsak valami májusfát, — szalagokkal, színes papirossal, vagy hamis virággal, sőt aranyos dióval és almával is elhalmoztak.

Angliában ölt leggazdagabb dísz a karácsony-est, hol helyenkint fenyőággal, télizölddel, borostyánnal és fagyönggyel díszítik fel a falakat és még a szoba padlóját is rozmaringgal és puszpáng-lombokkal hintik meg. Berlinben a múlt század elején vált általánossá a karácsonyfa behozatala; náluk azonban fenyő helyett rendszerint mirtus, vagy borostyán a kiválasztott örök-

Panaszkodunk, hogy hazánk népe nem tudván itthon megélni, idegenbe fut kenyér után, de azt nem nézzük, hogy hány olyan kenyérkereseti mód van, melynél a hozzánk jövő, vagy éppen behívott idegenek megtalálják boldogulásukat s elveszik a falatot a mi édes gyermekeink szája elől.

Bizon sok, nagyon sok még a kívánni és tenni való úgy az erdészet, mint a vadászat terén, ha oda akarjuk ezeket fejleszteni, a hol lenniök kell, ha csak nem akarunk szégyenkezve elbujni más államok rohamos fejlődése mellett. No de a mi halad, el nem marad: majd csak javul nálunk is a helyzet. Mi rámutatunk a tapasztalt hibákra, azok eloszlátását az arra hivatottakra bízva.

A vadóvó tavaszi teendői.

(A „Zoologiai Lapok” után.)

Március és április elején húznak a szárnyas ragadozók. A mikor csak lehet, nézünk be a bagolykunyhókba, hol ilyenkor kitűnő eredmény és így pompás multság kínálkozik. Az oszlopvasakat vizsgáljuk meg naponkint; ezen munkánkban kitűnő segítségünkre lehet egy jó távcső, mert ennek birtokában több úttól kimélhetjük meg magunkat. A róka-kotorékokat, hogy melyiknek is van lakója, március közepétől tartunk szemmel, azután most már fiadzik a vén róka-mama.

Bele kell a kotorék nyílásának talajába fűszálakat szurni és ha ezek befelé vannak dülve, akkor tudjuk, hogy a róka bent, ha kifelé, akkor kint van. A kotorékba legjobb tiszta vasat állítani.

Ha a vassal nőstény rókát fogtunk, hagyjuk ott tovább, a kan megfogása okáért. Ez a fogási mód csakis addig folytatandó, míg kicsinyek és vakok a kölykök; mert ha az öregek már zsákmányt hordanak, akkor napközben rendszeren már nincsenek, vagy csak igen ritkán vannak bent a kotorékban. A kotorékot ilyenkor szurós bokrokkal zárjuk el, a mi úgy történik, hogy vágunk egy-két águ erős gallyat. Az ágak 20 cm. hosszúak és a villa nyele 1½ méter. A tövis bokrokat a kotorék bejárához állítjuk és a villával, a mennyire csak lehet, betoljuk. A lyuk elejét jól lekarózzuk. A főnyilást kibővitjük és szintén, de csak erősebb karókkal bezövekeljük s a tetejét bokrokkal megrakjuk, mivel az öreg róka megpróbálja a kotorékba felülről is beesni, vagy a bokrokat éles fogaival eltávolítani.

A bezövekelte főbejáró elé állítom vasaimat, egyet közben és hátrább, kettőt a nyílás két oldalán, úgy hogy az egész lyuk eleje el legyen fogóvasakkal látva.

Az öreg rókák sok esetben már az első éjszakán is belekerülnek a vasba, ha azonban ez nem történne meg, nyugodtak lehetünk, hogy a második- vagy harmadikban a szuka már ott lesz. A második, harmadik éjszaka elmulta után a vaczokban levő éhes kis familia kegyetlenül el kezd vonyítani „kau-kau-kau”. Előjönnek a főbejáró lécei, itt a karók mögött üldögélve hívják az öregeket. Ha a szuka-rókát megfogtuk, kinyomozandó, nem-e jár arra a kan is. Ha igen, 10—12 napon belül nem kell a vasakat a kotorék elől elszedni, míg ellen esetben a fiatalokat vagy apróbb vasakkal belülről fogjuk ki, vagy pedig a kotorék nyílása előtt vermet készítve.

A vermet úgy kell készíteni, hogy a teteje szűkebb legyen, az alja bővebb és két méter mély legyen, hogy a belepotyogott haramia-csemeték ki ne mászhassanak. Az így elkészített verem teteje vékony

zöld s többnyire a szoba tetőzetére függesztik s nem a földre állítják; egyébként Németországban nemesek egy karácsonyfát állít a család, hanem annyit, a hányan vannak. A német császár családjában is e szokás divik. Morvaországban a karácsonyesti szerencsefácska egy háromágu fenyőgally, melyet a családfő éjféltkor vízbe márt és a körülötte álló családtagokat meghinti: boldogtalan lesz a következő évben, a kire ilyenkor víz nem hull! A gallyat azután háromfelé szakítva, egyik ágát a szobában az ajtó-ragasztó mögé, a másikat a téhenistálló eresze alá, a harmadikat pedig a juhakolba tesz biztos helyre, s mindegyiket helyén hagyják a következő karácsonyig, hogy se a családot, se a jószágot baj ne érje.

Nálunk a sokat emlegetett régi jó időkben még nem volt szokásban a fenyőfa állítása. Azon szomorú időre esik meghonosodása, midőn szabadságunk napja hanyatlani indult s midőn a haza szomorú sorsa felett buslakodó apáink egyedüli vigaszukat a jövő reménysugarával biztató családi körben gyermekeik

között találhatták fel. Anyáink gyermekkorában nem osztogatta nálunk még a kis Jézus oly bőkezűen a karácsonyfát, mint a hogyan manap; de azért nekik is volt boldog karácsonyuk: szépapáink Betlehemet építettek s azt a szent estén kivilágítva, bemutatták gyermekeiknek, kik az előtt térdre borulva, áhitatos szívük mély áhitatával köszöntötték a kis Jézust, egyszerre megzörrent azonban az ajtó s jöttek a pásztorok örvendve, küzöttek az angyal is a zsákkal, melyből a Jézuska szebbnél-szebb ajándékai kerültek elő.

Került persze a betlehem mellé rendszerint zöld lomb is, fenyőfát azonban nekik még csak elvélve hozott a Jézuska. Ám pedig ez csak az igazi karácsonyfa.

Azt tanítja a legenda a fenyőről, hogy Jézus legkedvesebb fája volt s hogy küldetése idején alatta szeretett leginkább pihenni: de ám a fácska is megérezte, ha alatta volt a Mester, mikor is minden erejét összeszedve, illatozott és zöldellett s magához csalta az énekes madarakat... Ám azért mégis, mikor elkövetkezett a kinszenvedés ideje, megrohanta a fenyőfát a Krisztusnak halált ordító nép, hogy levágja,

gallyakkal fedendő be. Reggelre benne lesz ezen gödörbe valamennyi apróság. Úgy az öreg, mint a fiatal rókákat fel lehet aztán használni, műkotorékban, fokszik és tacsókák trenírozására.

Azon esetre, ha a kis róák már kin járnak és tartani lehet tőle, hogy esetleg elszöknek, az egész családot úgy pusztítjuk el, hogy veszünk 2—3 galambot, ezeket egyekint négyfelé vágjuk, megmérgezzük és alkonyatkor a kotorék-nyíláshoz rakjuk. Mikor reggel utána nézünk, a darabok mind hiányozni fognak és a bentlakók megszűntek élni, Nagyon megrovandó az a vadóvó, a ki a kis róákat annyira hagyja megnőni, hogy azok már kijárhassanak, mert ilyenkor már tömérdek sok kotló fáczán, fogoly, vadpulyka és kis nyúl esik a vörös rabló familiájának áldozatul. Azon legyen tehát minden vadóvó, hogy még idejében kiirtsai területéről a rókát meg csemeteit, még egészen kis korukban.

A jó vadóvó a borzot se tőrje meg területén, mert ez is nagy károkat okoz a hasznos vad fészkeiben. A szárnyas ragadozók szintén fészkelni kezdenek; pusztítsuk ezeket is irgalom nélkül.

Ajánlhatom, hogy a nyúl, illetve róka csalsip sohase maradjon otthon, hanem mindig a tarisznya egy kis zsebében legyen. Ha az erdőben szolgálatban jár és hall varjút szarkát, vagy esetleg ölyvet, kányát, sast lát, fedezze magát egy vastagabb fatörzs mellé, vagy bokorban és vegye elő a csalsipját és fújjon egy keserves nyúlótát, de mielőtt fújni kezd, a fegyver készenlétben legyen, mert a ragadozó villám gyorsan csap le, alig hallható zörejjel és felgallyazik, varjak pedig kárrogva közelednek lőtávolságra, de olykor jó lesz a földön is körültekinteni, mert róka, vadmacska vagy kóbor eb is feni a fogát a jajgató nyúlpecsenyére. Azt merem állítani, hogy ha elég gyakorlattal bír a vadóvó e hívással, több szárnyas ragadozót löhet így, mint a bagoly-kunyhóból. Ha esetleg sip

nélkül nem tudná utánozni a nyúlsírást, kaphat igen jó sipot, melyet őzhivásra is használhat, lapunk kiadótálcájában (Budapest. VII Rottenbiller utca 30) elég jutányos áron.

A vetés barázdákat figyelje meg a vadóvó részletesen, hogy esetleg nincsenek-e ezekben hurkok felállítva. Szemmel tartandók továbbá a garádok és nyúlvtatók.

Ha elkövetkezik az őzbak lelőési ideje, lesse ki, hogy hol és bizonyos helyeken mikor vált ki és mikor vált vissza.

A csatangoló kutyákról sem szabad megfeledkezni, mert ezek szintén sok kárt okozhatnak az apróvad fiakban.

A hajnali és esti leshelyeket használja fel a vadóvó, mert csak az ismeri biztosan vadállományát, a ki hajnalba vagy este kint van, az pedig, a ki viksztelt cipőben jár ki, ha odahaza előbb jól befrüstyölt, az jobban tenné, ha akár ki se menne.

A luczernás, lóherés és más takarmányfélékkel bevetett területeket kaszálás előtt vizslájával minden nap be kell járni, nehogy a hasznos vad ide fészkeljen. Ugyanezen alkalommal a kutyát is be lehet tanítani. A ki mindezen óvintézkedések dacára is talál fészket, az jelölje meg és ha a madár kitojta magát, szadje a tojásokat össze és költesse ki odahaza valamely törpe tyúkfélével, mivel olyan területen, melyen kaszálnak, ezek másképp nem maradnának meg. A ragadozók rájuk fognak akadni, akármekkora kaszátlan területet hagyunk is a fészkek körül.

Hangos.

Hasznos tudnivalók

Lapunk mostani évfolyamának 14-ik számában ebben a rovatban a szarvasmarhák tetvessége ellen való szerről van szó. Ezen a téren némi tapasztalattal bírván, legyen

keresztfát faragjon belőle; visszaborzadt azonban a rettenes gondolatától a fácska, hogy ráfeszítenék a világ Megváltóját és belsejéből kibocsátott ragados szurokkal és ágainak szurásával teljes erejéből védekezett a levágatás ellen. Nem is vesződött hát sokat vele az elvakult tömeg, hanem más fát keresett a kereszthez; az Üdvözítő azonban nem feledkezett meg fácskájáról, megáldotta, hogy bármily zordra forduljon is az idő, mindig zöldelő maradjon a lombja és hogy a kinszenvedés fájának az emlékére, melyhez nem engedte magát levágnak, minden ágacskája keresztalakban nőjön, hogy pedig soha se érzezen elhagyatottságot, megparancsolta az ég madarainak, hogy szeressék, hogy pedig sohasem szűnjék meg lombjai között a madár-dal: a kis kereszt csőrűnek meghagyta, hogy télen rakon rajta fészket s akkor élje ez otthonában boldog családi életét, mikor a természet ölen minden pusztul és fagyoskodik.

Amerikai ujságok.

A párisi Figaro newyorki munkatársa nagyon mulatságosan mondja el, hogy milyen egy nagy newyorki ujságnak a vasárnapi száma. A vasárnapi szám terjedelme rendesen százhuszonhat héthasábos oldal. Ára meglehetősen csekély, körülbelül huszonnégy fillér. Körülbelül ötven oldal esik a hirdetésekre. Négy oldal színes képekkel a gyermekeknek van szánva; egy másik oldal valami zenedarabot közöl, a mely kivehető és összerakható; türelmi játék, a mely kivágható és összerakható: öt vagy hat képes oldal asszonyok számára, köpönyegek, esti öltözékek, kalapok és fehérenmű reprodukciójával. Hat-hét oldal színházi dolgokkal van tele, részletes tudósítások az összes új darabokról, színpadi jelenetek képekben, művészek arcképe stb. Ezután két oldalon hosszú tudósítások következnek Londonból, Párisból, Berlinből, Bécsből stb. udvari hírekkel, politikai ujságokkal, interviewkkal. Azután körülbelül husz oldal az Egyesült-Államoknak

szabad nekem is ezen igen gyakori kellemetlen baj ellen egy olyan szert ajánlani, melynek jószágáról bátran jótállhatok, mert azt magam kipróbáltam, azon kívül pedig annak előállítása nagyon könnyű s nem is jár valami nagy kiadással. Egyébként szereinet még az a körülmény is ajánlja, hogy az egyáltalában nem veszélyes, mint sok más — ezen baj ellen használni szokott — szer.

Az általam sikerrel használt szer készítésének és alkalmazásának a módja következő:

Vesszünk 3—4 csomag 4 krajczáros dohányt s ezt 2 liternyi vízben $1\frac{1}{2}$ —2 óra hosszat főzzük s azután hagyjuk a folyadékot teljesen kihűlni. Midőn ez meg van, a szarvasmarha testének azon a részén, hol a tetvek mutatkoznak, ollóval lenyirjuk a szőrt, de nem az istállóban, hanem az udvar valamely félreeső részén vagy a szabadban, nehogy az esetleg kihulló féreg a marhára ismét felmászhasson. Nyírás után a tetvek tanyáját egy suroló kefével felkeféljük s azután vagy a kefe, vagy pedig egy rongy segítségével a már kihült folyadékkal jól bedörzsöljük. Ha az első bedörzsölésre a tetvek még mind ki nem pusztultak volna, azt még egyszer megismételjük s ekkor biztosak lehetünk a teljes sikerben.

Közlő:

Magdó Márton.

Különfélek.

Letört virág. Dániel Rupert kedvelt kartársunk és egyik jeles zászlóvivőnk családját sulyos csapás érte. Legidősebb leánya Katicza, a szépen feslő bimbó ifjú életének 17-ik évében mult hó 14-én jobblétre szenderült. Halálával az égi angyalok szaporodtak egygyel a földiek rovására. Isten kegyelmessége adjon vigasztalást a mélyen megszomorított szülők fájo szívének!

Halálozás. A mint egy visszaérkezett lappéldány czimszalagján tett megjegyzésből értesülünk, Rusz Miksa m. kir. főerdőőr a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, ki lapunknak és mozgalmunknak kezdettől fogva lelkes és buzgó hive volt, Nagy-Lakon elhalálozott. Nyugodjék békével!

van szentelve: távirati tudósítások az Unió minden zugából. elbeszélések, adomák alakjában és minden egyes történet sokszor mulatságos, mindig szenzációs fejjel (fölrattal), a melynek magára kell vonnia az olvasó figyelmét. E fejek némelyike bámulatos magasságot ér el. Láttam egyet, a melynek betűi nyolc centiméter magasak; de a történet, a melynek bevezetésül szolgál, teljesen illik is hozzá. Omrodné esetéről szól. Ez a derék asszony hét esztendő óta van férjnél és férjét mult hónapban ajándékozta meg tizennegyedik gyermekével. Kettős és harmas ikrekkel kezdte, de most önmagát multa felül: négyes ikreket hozott a világra. Magától értődik, hogy azonnal meginterviewolták.

— Meguntam a férjemet, mondta ez a derék asszony, mert semmire se való. Ő azt mondja, hogy föltaláló. De mit kezdjek egy föltalálóval a ki semmit sem talál? Mihelyt fölépülök, elhagyom őt. Négy legifjabb gyermekemmel jövőm biztosítva van. És ez szó szerint igaz, mert Omrodné srerződést

Kedélyes ujságok. Indiában a lehető, sőt a lehetetlenségig a legkedélyesebbek a sajtó-viszonyok. Nincs oly kellemetlenség, vagy zavar, melyből a hindu ujságok szerkesztői nagy flegmával ki ne tudnák huzni magukar. Egy új hindu lapnak az előfizetői a napokban olyan számot kaptak, melynek legalább a fele üres volt. A szerkesztő ezt egy üzenetben következőkép magyarázta meg: „Nagyon sajnáljuk, hogy ez a szám hiányos számítás következtében nem tökéletes. Azt hittük, hogy elegendő anyagunk van s nem igyekeztünk többet szerezni. Az elnéző közönséget azonban biztosíthatjuk, hogy az elmaradt mennyiséget busásan pótolja a minőség.” Ez a hindu szerkesztő pár hétig pihenni akar, egyszerűen a következőt jelenti be: „Miután mi már érezni kezdjük annak a nagy szellemi és testi fáradtságnak a nyomait, melylyel előfizetőink érdekeit gondozzuk, kérjük figyelembe venni, hogy az ujság egy hónapig nem fog megjelenni.” Nemrég egy hindu ujságnak az első két hasábját teljesen üres volt. A szerkesztő ezt így magyarázta meg: „Erre a két hasábra egy oly tárgy cikkünk volt, melyet a közönség roppant érdeklődéssel fogadott volna. Az utolsó pillanatban azonban azt vesszük észre, hogy a cikket teljes lehetetlenség ebbe a két hasábra beleszorítani s azért a jövő számra hagytuk.” Ily idilli állapotok mellett a szerkesztőt, vagy a kiadót nem igen hozza ki sodrából például az a csékélyesség, hogy nincs elegendő papír. Ha a készlet elfogyott, akkor az ujságot mindenféle színű és alaku papírra, sőt tapétákra nyomtatják.

Hétezer szó egy levelezőlapon. Egy váci-utcai műszerész kirakatában néhány nap óta érdekes levelezőlapot mutogatnak. Löwy Alfréd könyvelő egy négyfilléres levelezőlapra írta a Habsburg-ház, a magyar kormány, a magyar udvartartás, a magyar főrendiház, a magyar országgyűlés összes tagjainak a nevét, Mindezt kiegészíti Budapest összes ügyvédeknek névsora. Összesen hétezer szó került ilyenformán a levelezőlapra, amely nagy türelemről tesz tanuságot. Löwy különben annak idején Párisba is küldött ilyen levelezőlapot, amely a kiállításon érdeklődést keltett. A szórakozásnak egy kissé különös fajtája ez a betűnyomorítás, amelyet a pedagogia semmiesetre sem fog felhasználni.

A leggyorsabb hajó. Még nincs készen, de ha beválik a tervezők számítása, olyan csodálatos sebes-

kötött egy muzeum igazgatójával, a ki hetenkint háromszáz dollárt fizet neki azért, hogy megmutassa a publikumnak, hogy mire képes egy hazafias asszony. De legyen elég Omrodnéről. Attértünk az ujság gazdasági részére. Az ujság azt jelenti, hogy a plutokráciának három királya, Vanderbilt, Gould és Rockefeller, szövetségre léptek egy új vasutvonal kiaknázására. Ebben az ügyletben több milliárd van angazsálva. A börze reszket és az egészbörzevilág tátott szájjal áll az óriások asztala körül és várja, a mig neki is odadobnak egy-két morzsát. Ezután pikáns esetek következnek színészek köréből. Fay Templeton, a legkedvesebb orfeum-énekesnők egyike, tegnap barátnője, a szép Lilian Russel tiszteletére ebédet adott. Tizenkét teríték Delmoniconál. Hétezer Lafrance rózsa ékesíti a termet és az asztalt. Következik az étékrend pontos leírása s a teríték ára. Ezért érdeklődik az amerikai leginkább. Így megtudjuk, hogy a reggeli kétezeröt-száz dollárba került. Mindenki be fogja látni, hogy ennél olcsóbban is lehet reggelizni. De menjünk tovább.

séget érnek el vele, hogy másfél nap alatt lehet majd áthajókázni rajta Európából Amerikába. A hajó, amelynek főtalálója James Gresham mérnök, egészen új elvek szerint készült. Hosszu szivaralaku testével, magasan kiemelkedő elő és hátsó részével a mesebeli tengeri kigyóra emlékeztet. Gyorsasága a viharfelhővel vetekszik. Két részből áll: egy külső hengerből, melyen hatalmas csavarmentek futnak végig, továbbá egy belső hengerből, melyben a gépek és az utasok számára van hely. A hajtóerőt egyelőre még titokban tartja, csupán annyi szivárgott ki a nyilvánosságra, hogy kémiai hatások idézik elő azt a roppant erőt, ami szükséges a gyors haladásra. A hajó csaknem teljesen a vízbe merül, csak az elül és hátul levő tornyok emelkednek ki belőle, melyek ék-alakuak, hogy a vizet jobban hasíthassák. A két torony között hidforma fedélzet nyúlik el, amelyen az utasok még sétálhatnak is. Ezen van még elhelyezve a kormánykerék és az árbockosár is, amelyben a hajóőr ül. Hogy a hajó forgásba ne jöjjön, alul hatalmas taréjjal van ellátva, mely legfőleg csak kisebbmértű ingadozást enged meg. Ha a tizenkétféle modell, amelyen most dolgoznak, jól beválik, a főtalálórögtön hozzáfog a nagy hajó elkészítéséhez. Reméli, hogy hajójával óránként száz tengeri mérföldet is megtehet. Ez éppen négyszer annyi lenne, mint ahogy a mi modern gyorshajóink közelekednek. Az új hajó tehát másfél nap alatt befutná az Amerika és Európa közt elterülő Óceánt, amelyet most a leggyorsabb gőzös is csak öt-hat nap alatt jár meg.

A dermedt vad fekvése. Széltében hallható vadászszó ma is, hogy a lövés folytán kimúlt és megdermedt vad azon az oldalán fekszik, a melyiken a lövés behatolt. És ez igen sokszor tényleg így is van, de ha utána nézünk, általános szabálynak azt fogjuk találni, hogy a lövés után még menekült vad feje abba az irányba néz, a honnan a vad menekült, mert akár volt üldözve, akár nem, életösztöne az utolsó pillanatban szembe fordítja a veszélylyel. — A valóban dermedt vad

St.-Louisban új egyesület alakult; tagjai oly férfiak, a kiket feleségük megcsalt. Asszonyok nem vehetnek részt a gyűléseken. Pedig kár, mert így még jobban mulatnának. Igazán tipikus, azaz amerikai a következő hír: Egy Mayvilleben megjelenő ujság szerint nemrég John B. Smith jobb világba költözött. Az özvegy a hírek ily moderbn valóságfogalmazását sértésnek vette és kártérítés végett panaszt tett az ujság ellen. A tárgyalás szenzációsnak ígérkezik. Lássuk végül még a hirdetések is Valóságos reklámvásár. Amerikában azoknak az íróknak van legjobb dolguk, a kik a reklámhirdetéseket gyártják. E hirdetések közt valóságos mesterművek is vannak. A legtöbb hirdetés illusztrálva van. Ilyen például az ifjuság fölélesztője. Két kép. Balról egy szerencsétlen, összeaszott ember, mélyen üregében fekvő szemmel; elkerülni igyekszik egy gyönyörű asszonyt, a ki oly pillantást vet rá, a melynek még szent Antal sem tudna ellenállni. A jobb oldalon ugyanezt az embert látjuk, miután néhány hétig a bűvös italt használta: most friss, egészséges, vállalkozó s ugyanaz a gyönyörű asszony a térdén ül és karjával átöleli. A zsurnalisztikának ez a módja megörvendeztet minden amerikai szívet!

vagy az oldalán, vagy a hátán fekszik. Az ilyenhez tehát rendszerint aggodalom nélkül lehet közeledni, de a hasonfekvő vaddal szemben tanácsos a bizalmatlanság, mert az ilyen még rendszerint csülkre kap, ha csak 1—2 lépésre is. (M. E.)

A madár étvágyról. A madarak általában falánk természetűek. Egy rigó képes egyszerre a legnagyobb csigát megenni. Ha ezt az arányt vesszük, egy meglelt férfinak ebéd alkalmával egy egész marhacombot kellene elfogyasztania. A kisebb éneklők közül nem kevésbé falánk a veresbég s egy élelmes madárkedvelő kiszámította, hogy ha egy veresbégyet rendes kosztolás mellett kellene jó állapotban eltartani, akkor annak naponta oly mennyiségű állati eledelre volna szüksége, mely egy 14 láb hosszú gilisztának felelne. Feltéve, hogy egy normalis súlyú ember hasonló módon táplálkozna, akkor annak minden huszonnégy órában egy olyan kolbászra volna szüksége, melynek hossza 27 láb, kerülete 20 cm. Ezzel csak illusztrálni akartuk minő étkesek rovarral táplálkozó kis éneklőink. (M. E.)

A nagyobbodó ember. A kiknek fáj az a gondolat, hogy az ember egyre csenevészebb, kisebb, gyöngébb lesz: megvigasztalódhatnak. A tudósok kutatásai nyomán immár megállapított valóság, hogy a régi kor embere nem volt nagyobb, se erősebb, mint a mai ember, hanem éppen ellenkezőleg, kisebb alacsonyabb és vékonyabb dongáju. Pettenkoffer müncheni professzor terjedelmes munkában bizonyítja, hogy a régiek nem voltak óriások és Homéroszból vett citátumokkal mutatja ki, hogy az akkori hősök bizony apró emberkéek voltak. A kiásott régi városok házainak mérete is e mellett szól, de különösen meggyőző erejű bizonyosságnak kell elfogadnunk a középkorból megmaradt páncélok és vértetek, a melyek üveg alatt vagy talapzatra állítva hatalmasaknak látszanak: de ha egy mai, nem is éppen hatalmasan megtermett ember magára akarná öltetni, bizony — a legtöbbbe nem férne bele. Mikor Viktória királynő az esküvője után beutazta birodalmát, a skót nemesek középkori őseik pánzéruhájának és fölszereésének mintájára készült mezben akarták fogadni. Akkor óriási föltűnést keltett az a tapasztalás, hogy a kastélyokban megőrzött régi páncélok között nem volt egy se akkora, hogy nála jóval nagyobbba ne kellett volna csináltatni. Ammon német antropológus állandó megfigyelés útján arra az eredményre jutott, hogy a Baden nagyhercegség területén az emberek 1840-től 1878-ig teljes másfél centiméterrel lettek nagyobbak. Hasonló fölfedezést tett Jäger stuttgarti professzor is.

Rokonok házassága és a statisztika. Az összehasonlító jogtudomány és nemzetgazdaság nemzetközi egyesületében Berlinben érdekes fölolvasást tartott minap a statisztikai hivatal főnöke, Mayer tanár. A tudós fölolvasó statisztikai alapokon vizsgálta meg, hogy az utódok szempontjából milyen hatása van a vérrokonok közt kötött házasságoknak. A szomorú konklúziók, melyekre Mayer jutott, nagyjában a következők:

155.516 örült között 44.674, tehát 28,7% volt olyan, aki terheltségét örökölte s 110.842, azaz 71,3% olyan, aki nem örökölte azt. Az örökölt terhelték közül 1075 származott vérrokonok közt kötött házasságból. Ezek közül 648 örökölte a terheltséget. E szerint tehát az örökölt terheltség kétszer olyan nagyszámu a vérrokonok házasságából született gyermekek közt, mint a többi házasságból. A legsűrűbben ott jelentkezik a terheltség, ahol a nagybátya veszi el az unokahugát, már kevesebb ott, ahol két unokatestvér veszi el egymást.

Szerkesztői üzenetek.

Magdó Márton urnak, Radváncz. I. A kartársunk részéről beküldött 10 koronával e hó végeig van előfizetve. **Hoffirek Károly** urnak, Lippa. 2 kor. beérkezett. **Lőrincz István** urnak, Badin. Mult év végeig rendben. **Szusla Péter** urnak, Dubrinics. Az előfizetésre vonatkozó számítása helyes. E hó végeig rendezve van. **Biró László** urnak, Felső-Tárkány. Az erdészeti és vadászati altisztek névsorát is tartalmazó naptár szerkesztése a mi viszonyaink között, midőn huszezer ember közül alig 3—4 százalék törődik csak a saját és társai sorsával, szinte lehetetlen. Az egyesületünk alakításához gyűjtött nevek is még mindig nem ütnek meg az ezret s ezért késtünk eddig a névsor közzétételével, melyet azonban a jövő évnegyedben okvetlenül hozni fogunk. Bizon sajnos, hogy a kartársak zöme még mindig olyan keveset törődik a saját jóvoltával. **Luka József** urnak, Kimpului. Kísérje figyelemmel lapunk pályázati rovatát, ott megtalálja mindig a tudomásunkra jutott állásokat. **Husztly Károly** urnak, Szilágy. Sorait részvétellel olvastuk s teljesen méltányoljuk. No de jó az Isten, bizzuk csak rá a segítséget.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradsky Emil.

1044/1902. évi számhoz.

Pályázat.

Az alulírott magy. kir. erdőigazgatóság kerületében üresedésben levő négy III. oszt. erdőőri, előlépetés esetén négy I. oszt., esetleg II. oszt. erdőlegényi állomásra, továbbá egy I. és kettő II. oszt. famesteri állomásra és egy II. oszt. erdőlegényi és egy II. oszt. segéderdőőri állomásra, az állományszerű illetményekkel pályázat nyittatik.

Az erdőőri állomásokra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XYXI. t.-cz. 37. §-ban körülírt szakképzettségüket, a famesteri állomásokért folyamodók a víziút- és polgári építkezéseknek a megállapított tervek szerint való vezetéséhez szükséges képességüket, az államerdészet szolgálatába ujonnan belépni kívánók ezen felül ép, erős testalkatukat, különösen jó látó, beszélő és halló képességüket, kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, továbbá eddigi alkalmazásukról, nyelvismereteikről, életkoruk és illetőségükről tanuskodó bizonyítványokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényüket 1902. évi márczius hó végeig az alulírott erdőigazgatósághoz nyújtsák be.

Máramaros-Sziget, 1902. évi február hó 17-én.

M. kir. erdőigazgatóság.

919/1902 évi szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Versecz, thjf. városnál üresedésben levő és kinevezés útján betöltendő két erdőőri állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazon törvényes minősítéssel bíró egyéneket, a kik ezen egyenkint 480 korona évi bér, szabad lakás, 1 hold föld illetmény, egy tehén tartás és saját szükségletre elegendő hulladékfa illetmény élvezetével egybekötött állásokra pályázni óhajtanak, hogy ez iránti kellően felszerelt kérvényeiket, nyelvismereteik kitüntetése mellett, hozzám folyó évi márczius hó végeig nyújtsák be.

Verseczen- 1902 évi márczius hó 3-án.

Werfet Károly
polgármester.

Kitünő minőségű Erdészeti magvak

Kaphatók

FARAGÓ BÉLA

Magyar Fenyőmag Pergető Gyárában,
Zala-Egerszegen.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Skaba Károly H.

Budapest, VI., Váci-körút 33. sz.

A gyár alapított 1865. évben.

Ajánlja saját gyári raktárát, mindennemű vadászfegyverekben, revolverekben, pisztolyokban, kardokban, satkantyukban, vadász, vivo és sporteszközökben fegyverrészek és löeszközökben valamint mindennemű lőszerben.

Wänzel, Werndel és Kropatschek karabélyok mindig raktáron vannak.

Javitások is elfogadtatnak.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltóságu Földművelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebecsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a tekintethető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legújabb francia és angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készsággal beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Övjük igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olesó reklám árak által régi vevőinket megteveszteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földművelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányo : ár ak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálók és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

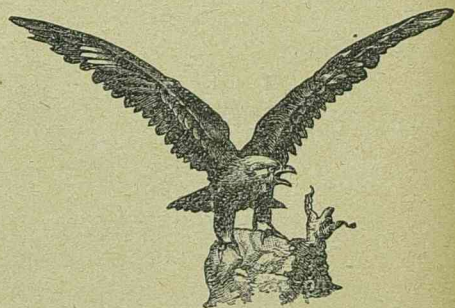
MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTÁLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRAK ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLASSAL
KESZPENZERT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészi kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halásznai képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Matatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.